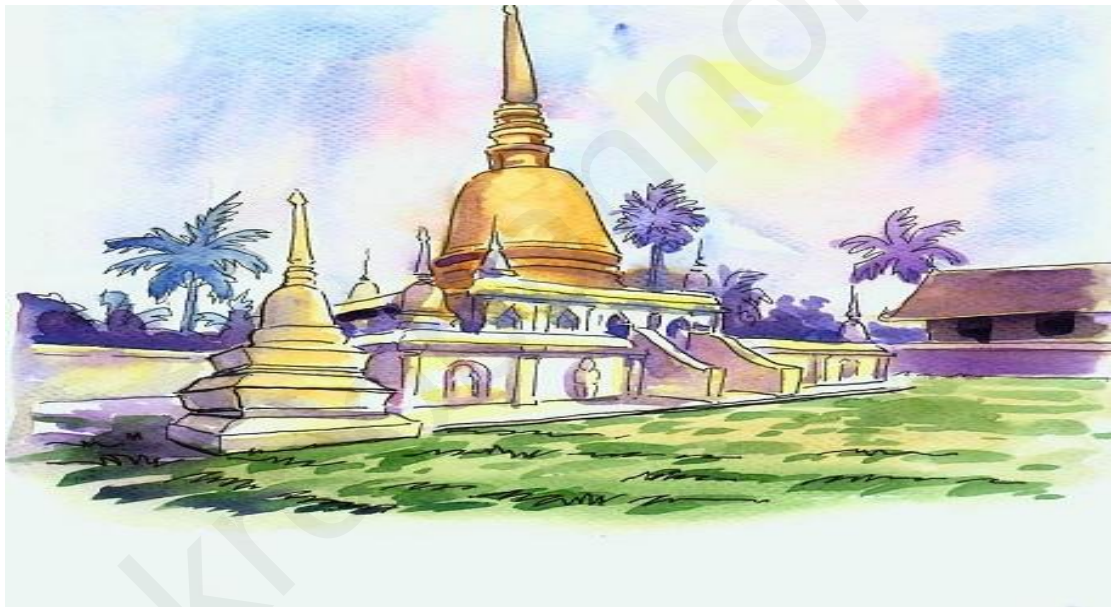

แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เล่มที่ ๑ การอ่านคิดวิเคราะห์นิทาน

นางมานิตา ดอนพลก้อม
 ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนบ้านผือพิทยาสรรค์
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๐
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

การอ่านเป็นทักษะที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคนให้เกิดความเจริญงอกงามทางสติปัญญา โดยสะสมความรู้ที่เป็นประโยชน์จากการอ่านเพื่อใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริงโดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์

แบบฝึกทักษะการอ่านวิเคราะห์เล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์ให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เป็นนวัตกรรมทางการศึกษา ที่ช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะในการอ่านวิเคราะห์ มีทั้งหมด ๘ เล่ม ดังนี้

เล่มที่ ๑ แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์เบื้องต้น

เล่มที่ ๒ แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์นิทาน

เล่มที่ ๓ แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ข่าว

เล่มที่ ๔ แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์โฆษณา

เล่มที่ ๕ แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์บทเพลง

เล่มที่ ๖ แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์บทร้อยกรอง

เล่มที่ ๗ แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์บทความ

เล่มที่ ๘ แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์สารคดี

ผู้จัดทำหวังอย่างยิ่งว่า แบบฝึกทักษะการอ่านวิเคราะห์เล่มนี้ จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและเกิดทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ที่สูงขึ้น เป็นแนวทางในการจัดกระบวนการอ่านวิเคราะห์ให้กับนักเรียนได้ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

มานิตา ดอนพลก้อม

สารบัญ

เรื่อง หน้า

คำนำ	(ก)
สารบัญ.....	(ข)
คำชี้แจงสำหรับครู	๑
คำชี้แจงสำหรับนักเรียน	๒
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง.....	๓
แบบทดสอบก่อนเรียน.....	๔
กระดาษคำตอบก่อนเรียน.....	๕
ใบความรู้ที่ ๑ ความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์.....	๘
ใบความรู้ที่ ๒ ความรู้เกี่ยวกับนิทาน	
แบบฝึกทักษะที่ ๑	๑๒
แบบฝึกทักษะที่ ๒.....	๑๕
แบบฝึกทักษะที่ ๓.....	๑๖
แบบฝึกทักษะที่ ๔.....	๑๙
แบบทดสอบหลังเรียน.....	๒๐
กระดาษคำตอบหลังเรียน.....	๒๓
ภาคผนวก.....	๒๔
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน.....	๒๖
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน.....	๒๗
เฉลยแบบฝึกทักษะที่ ๑	๒๘
เฉลยแบบฝึกทักษะที่ ๒	๒๙
เฉลยแบบฝึกทักษะที่ ๓	๓๐
เฉลยแบบฝึกทักษะที่ ๔	๓๑
บรรณานุกรม	๓๒
ประวัติผู้จัดทำ.....	๓๓

คำแนะนำสำหรับนักเรียน

นักเรียนจะประสบผลสำเร็จในการศึกษาแบบฝึกทักษะเป็นอย่างดีด้วยการปฏิบัติตามคำแนะนำตามขั้นตอนดังนี้

๑. ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้
๒. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนจำนวน ๑๐ ข้อ ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่นักเรียนไม่เคยทำมาก่อนไม่ต้องกังวลใจว่าจะทำผิด
๓. นักเรียนตรวจเฉลยเพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียน
๔. นักเรียนศึกษาเนื้อหาในใบความรู้ให้เข้าใจ
๕. นักเรียนทำกิจกรรมในแบบฝึกทักษะให้ครบทุกกิจกรรม
๖. ถ้านักเรียนไม่เข้าใจ ตอบคำถามไม่ได้ให้กลับไปศึกษาใบความรู้ใหม่อีกครั้ง หรือขอคำแนะนำจากครู
๗. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ แล้วตรวจคำตอบทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของตนเองและบันทึกคะแนน
๘. นักเรียนต้องซื่อสัตย์ต่อตนเองไม่ดูเฉลยก่อน

ผลการเรียนรู้

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ สามารถวิเคราะห์จากการอ่านนิทานได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านวิเคราะห์เนื้อเรื่องตามที่กำหนดให้ได้
๒. ตอบคำถามจากนิทานที่กำหนดให้ได้
๓. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทานที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล

แบบทดสอบก่อนเรียน

แบบทดสอบก่อนเรียนเรื่อง การวิเคราะห์นิทาน

คำชี้แจง ๑. นักเรียนอ่านคำถามแล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดยทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในช่องอักษร ก ข ค ง

๒. ข้อสอบมีทั้งหมด ๑๐ ข้อ ใช้เวลา ๑๐ นาที

๑. นิทานที่มักมีเทพดาหรือนางฟ้าเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยเสมอเป็นนิทานประเภทใด

- ก. นิทานตลก
- ข. นิทานท้องถิ่น
- ค. นิทานปรัมปรา
- ง. นิทานวีรบุรุษ

๒. นิทานพื้นบ้านมีลักษณะอย่างไร

- ก. เป็นเรื่องเล่าของแต่ละหมู่บ้านที่เล่าต่อ ๆ กันมา
- ข. มีลักษณะเกี่ยวกับวีรบุรุษที่กล้าหาญเป็นตัวอย่างที่ดี
- ค. มีเทพดา นางฟ้าหรือวีรบุรุษมาเกี่ยวข้องและแทรกความรู้ความเชื่อ
- ง. แตกต่างกันไปตามสภาพท้องถิ่นแทรกความรู้ความเชื่อคติสอนใจไว้ทางอ้อม

๓. นิทานพื้นบ้านมุ่งเน้นด้านใด

- ก. ให้ความรู้
- ข. มีคติสอนใจ
- ค. มีค่านิยมที่ดี
- ง. มีความบันเทิง

๔. นิทานพื้นบ้านส่วนใหญ่มีความเป็นมาอย่างไร

- ก. เล่าสืบต่อกันมา
- ข. เขียนไว้ในใบลาน
- ค. เขียนไว้ตามผนังโบสถ์
- ง. เขียนเป็นเล่มเก็บไว้ในพิพิธภัณฑ์

๕. อุษาบารส เป็นนิทานประเภทใด

- ก. นิทานตลก
- ข. นิทานวีรบุรุษ
- ค. นิทานปรัมปรา
- ง. นิทานประจำท้องถิ่น

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ ๖ - ๑๐

คนจู้เหี่ยวคนหนึ่งได้ขายทุกสิ่งที่มีและซื้อทองคำมาก่อนหนึ่ง ซึ่งเขานำมันไปฝังลงในหลุมที่อยู่ข้างกำแพงเก่า เขาเดินไปดูทุกวัน คนงานของเขาคนหนึ่งสังเกตเห็นว่าคนจู้เหี่ยวไปที่จุดนั้นอยู่เสมอ จึงตัดสินใจจับตาดูความเคลื่อนไหวของเขา ไม่นานคนงานก็พบความลับเรื่องสมบัติที่ซ่อนไว้ และเมื่อเขุดลงไปก็พบก้อนทองคำและขโมยมันไป เมื่อคนจู้เหี่ยวมาดูอีกครั้งก็พบแต่หลุมว่างเปล่า เขาจึงเริ่มคิดถึงผมของตัวเองและคร่ำครวญเสียงดังด้วยความเศร้าโศกเสียใจ เพื่อนบ้านเห็นเขาจมอยู่กับความเศร้าโศกและได้รับรู้ถึงสาเหตุ จึงกล่าวว่า "สวดมนต์เสียเถิด อย่าเสียใจไปเลย ท่านก็เอาหินใส่ไว้ในหลุมสิ แล้วคิดว่าทองคำยังวางอยู่ตรงนั้น มันก็ให้ผลเหมือนกับตอนที่ยังมีทองคำอยู่ อย่างไรก็ตามก็เหมือนกับไม่มีมันอยู่แล้ว เพราะท่านไม่ได้นำมาใช้เลยสักนิด"

๖. นิทานเรื่องนี้ควรตั้งชื่อว่าอย่างไร

- ก. ทองคำที่หายไป
- ข. สมบัติคนจู้เหี่ยว
- ค. คนจู้เหี่ยวกับคนงาน
- ง. คนจู้เหี่ยวกับทองคำ

๙. นิทานเรื่องนี้จัดเป็นนิทานประเภทใด

- ก. นิทานอีสป
- ข. นิทานสมัยใหม่
- ค. นิทานวีรบุรุษ
- ง. นิทานปรัมปรา

๑๐. จากนิทานข้างต้นเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก่อน

- ก. ชายคนหนึ่งขโมยทองคำของคนจีเหินยว
- ข. คนจีเหินยวขุดหลุมแล้วซ่อนสมบัติของเขาไว้ในนั้น
- ค. เพื่อนบ้านของคนจีเหินยวบอกเขาหาหินมาวางแทนทองคำ
- ง. คนจีเหินยวตัดสินใจเปลี่ยนเงินที่มีอยู่ทั้งหมดเป็นก้อนทองคำ

๑๑. นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดอย่างไร

- ก. การไว้ใจคนอื่นถือเป็นข้อผิดพลาด
- ข. อย่าเก็บของมีค่าที่สามารถขโมยได้
- ค. ให้รู้จักทำงานและประหยัดอดออม
- ง. การที่ไม่ได้ใช้ของที่มีก็เหมือนกับว่าไม่มีของสิ่งนั้น

๑๒. นักเรียนคิดว่าจะแก้ปัญหานี้ได้อย่างไร

- ก. เลือกกคนดีมาเป็นคนงาน
- ข. จะเก็บทรัพย์สินไว้ที่ใดควรดูให้รอบครอบ
- ค. ของมีค่าหากไม่นำไปใช้ก็ไม่เกิดประโยชน์อะไร
- ง. ควรฝังลงไปในดินให้ลึกคนงานจะได้ขุดหาไม่พบ

กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑.				
๒.				
๓.				
๔.				
๕.				
๖.				
๗.				
๘.				
๙.				
๑๐.				

คะแนนเต็ม	
คะแนนที่ได้	

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๑ การอ่านเพื่อการวิเคราะห์

๑. วิเคราะห์ คือ แยกออกเป็นส่วน ๆ เพื่อนำมาแยกแยะทำความเข้าใจและมองเห็นความสัมพันธ์ของส่วนย่อยๆ ดังนั้น ในการอ่านเพื่อวิเคราะห์ ผู้อ่านจึงต้องอ่านเบื้องต้นเพื่อจับใจความสำคัญ ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร แล้วตั้งคำถามเพื่อวิเคราะห์ว่าทำไมเพราะเหตุใด

นอกจากนี้ การอ่านเพื่อวิเคราะห์จะต้องพิจารณาเนื้อหาทั้งด้านศิลปะการเขียนและเนื้อเรื่อง โดยพิจารณาข้อความที่น่าสนใจและนำมาคิดแยกย่อย เพื่อกรองจนได้แก่นสำคัญของเรื่องและนำมาพิจารณาคุณค่าที่ปรากฏในเรื่อง

๒. ความสำคัญของการอ่านเพื่อการวิเคราะห์

๒. ๑. ผู้อ่านทราบข้อมูลที่สูงขึ้น เนื่องจากการวิเคราะห์แยกแยะข้อมูลและพิจารณาถึงความเป็นเหตุเป็นผลของเนื้อเรื่อง จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจถึงแก่นของเรื่องและสาเหตุของเรื่อง
๒. ๒. ผู้อ่านเกิดความประทับใจในสิ่งที่อ่าน เมื่อวิเคราะห์จนทราบถึงสาเหตุและความเป็นไปได้ของเรื่องจะทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจซาบซึ้งและมองเห็นคุณค่าความงดงามที่แฝงอยู่อย่างชัดเจน
๓. ๓. ผู้อ่านสามารถรู้ถึงใจความสำคัญหลักของเรื่องได้ การอ่านเพื่อการวิเคราะห์จะทำให้ผู้อ่านทราบว่าเรื่องที่อ่านกล่าวถึงอะไร อย่างไรบ้าง และนำมากรองจนได้แก่นของเรื่อง
๓. ๔. ผู้อ่านสามารถเห็นความเกี่ยวข้องกันระหว่างข้อมูลแต่ละส่วนเป็นการพัฒนาทักษะความคิดเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ

๓. หลักในการอ่านเพื่อการวิเคราะห์

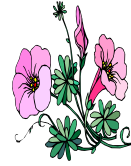
การอ่านเพื่อการวิเคราะห์ มีหลักการอ่านดังนี้

๓. ๑. พิจารณารูปแบบของเรื่อง ว่าเรื่องที่อ่านนั้นใช้รูปแบบใด เช่น เป็นนิทาน บทร้อยกรอง บทละคร หรือบทความ
๓. ๒. จับใจความสำคัญของเรื่องอ่านเรื่องโดยละเอียดแล้วจับใจความสำคัญของเรื่องให้ได้
๓. ๓. แยกพิจารณา โดยจำแนกประเด็นดังนี้ คือ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ข้อมูลสนับสนุน
๓. ๔. พิจารณาทัศนคติของผู้เขียน ว่าผู้เขียนมีทัศนคติอย่างไรต่อเรื่องนั้น
๓. ๕. พิจารณาเรียงลำดับเหตุการณ์ จากเหตุไปหาผล ผลไปหาเหตุตามลำดับเหตุการณ์เป็นต้น
- ๓.๖. พิจารณาสำนวนภาษา ว่าผู้เขียนมีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับประเภทงานเขียนหรือไม่ สื่อความหมายได้ชัดเจนหรือไม่อย่างไร

ใบความรู้ที่ ๒ ความรู้เกี่ยวกับนิทาน

นิทานพื้นบ้าน นิทานคือเรื่องที่เล่าสืบต่อกันมาช้านานตั้งแต่โบราณ จากปากต่อปาก โดยไม่ปรากฏชื่อผู้เล่าดั้งเดิมว่าเป็นใคร นิทานเหล่านี้มีชื่อเรียกหลายอย่าง เช่น นิทานพื้นบ้าน นิทานของชาวบ้าน นิทานพื้นเมือง นิทานชาวบ้าน เป็นต้น

ลักษณะของนิทานพื้นบ้าน นิทานพื้นบ้านคือเรื่องที่เล่าสืบต่อกันมาช้านาน โดยใช้ถ้อยคำธรรมดาหรือภาษาชาวบ้าน มีลักษณะเป็นร้อยแก้วไม่ใช่ร้อยกรอง และไม่ปรากฏว่าผู้เล่าคนแรกเป็นใครที่เล่าก็ได้ถือว่าเป็นเรื่องที่เล่านั้นเป็นเรื่องจริงแต่ประการใด แต่ต่อมาภายหลังได้มีผู้เขียนขึ้น แต่ก็เขียนตามเค้าเดิมที่เคยเล่ากันปากต่อปาก ไม่มีหลักฐานที่เป็นรูปธรรมอ้างอิง

นิทานพื้นบ้านของไทยในแต่ละท้องถิ่นมีลักษณะแตกต่างกันออกไปตามสภาพของท้องถิ่นส่วนใหญ่จะสอดแทรกความรู้ ความเชื่อ ความคิดที่เป็นคติสอนใจไว้ทางอ้อม นิทานพื้นบ้านแต่ละภาคของไทยมีมากมาย ที่เป็นที่ยึดกันทั่วไปมีดังนี้

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ เรื่อง ผาแดง – นางไอ่ จำปาสีตัน ท้าวท่ากาดำ

ท้าวขูลู – นางอ้ว ท้าวคันธนาม

ภาคกลาง ได้แก่เรื่องปลาบู่ทอง ขุนช้างขุนแผน นางสิบสอง ไกรทอง แม่นาคพระโขนง

ภาคเหนือ ได้แก่เรื่อง หงส์หิน เมืองลับแล หมาขนดำ เป็นต้น

ภาคใต้ ได้แก่เรื่อง พระรถเมรี วันคาร นายดัน ตาม่องล่าย เกาะหนูเกาะแมว

ประเภทของนิทานพื้นบ้าน แบ่งตามลักษณะของเนื้อหาเป็น ๓ ประเภทคือ

๑. นิทานวีรบุรุษ เป็นนิทานที่ยกย่องคนดี มีความสามารถ ความกล้าหาญของบุคคล ส่วนใหญ่จะเป็นบุคคลที่เป็นวีรบุรุษ เนื้อเรื่องจะเป็นแนวปาฏิหาริย์ มีอิทธิฤทธิ์เหนือบุคคลธรรมดา เช่น ไกรทอง พระร่วงวาจาสิทธิ์ เป็นต้น

๒. นิทานปรัมปรา เป็นนิทานที่มักมีเทพดาหรือนางฟ้าเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยเสมอ เนื้อเรื่องค่อนข้างยาว มักจะมีอิณิหาร ปาฏิหาริย์ มักจบลงด้วยความสุขสมหวังทั้งคนเล่าและคนฟังไม่เชื่อว่ามิจริง เช่น ปลาบู่ทอง นางสิบสอง พระสุธนนางมโนราห์ โสนน้อยเรือนงาม เป็นต้น

๓. นิทานท้องถิ่น เป็นเรื่องเกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ โชคลาง หรือ คติอย่างใดอย่างหนึ่งของแต่ละท้องถิ่น บางเรื่องอาจพิสดารเกินจริงแต่ก็เชื่อว่าเป็นเรื่องจริง เช่น พระยาทอง พระยาพาน เกาะหนูเกาะแมว แก้วเส้ง ปู่โสมเฝ้าทรัพย์ สัตหีบ เป็นต้น

๔. นิทานสมัยใหม่ เป็นนิทานที่เล่ากันแถบตะวันออกไกลมีลักษณะคล้ายกับนิทานปรัมปรา ตัวละครมีพฤติกรรมคล้ายชีวิตจริง กำหนดเวลาและสถานที่ไม่แน่นอน เช่น อหังกรราตรี การผจญภัยของซินแบต เป็นต้น

๕. นิทานเทพนิยาย เป็นนิทานเกี่ยวกับเทพดา นางฟ้า หรือเทพเจ้าต่าง ๆ มีลักษณะคล้ายนิทานปรัมปรา และนิทานวิรบุรุษจะต่างกันตรงที่ตัวเอกต้องเป็นเทพหรือนางฟ้าเท่านั้น เกิดจากความเชื่อทางศาสนาหรือพิธีกรรมต่าง ๆ ทางศาสนา มักเป็นเรื่องราวของพระอินทร์ พระนารายณ์ พระพรหม เช่น ท้าวมหาสงครามค์

๖. นิทานเกี่ยวกับสัตว์ เป็นเรื่องที่มีตัวเอกเป็นสัตว์ แต่มีความคิดหรือการกระทำคล้ายมนุษย์ แบ่งออกเป็น ๒ ประการคือนิทานเกี่ยวกับคติธรรมหรือคติสอนใจ เช่น นิทานอีสป กับนิทานประเภทเล่าซ้ำหรือเล่าไม่รู้จบ เช่น ขยายกะดาปลุกกล้วยปลุกงาไว้ให้หลานเฝ้า เป็นต้น

๗. นิทานตลก เป็นนิทานที่มีสาระสำคัญเพื่อความบันเทิง เป็นการผ่อนคลายความตึงเครียด เป็นเรื่องตลกขบขัน มักจะเป็นเรื่องที่ไม่น่าจะเป็นไปได้ เช่น ตัวละครอาจโง่หรือฉลาดเกินไป หรืออาจล้อเลียน เพื่อให้เกิดอารมณ์ขัน เช่น ศรีธนญชัย ม้าราคาดีคนราคาดี ไอ้ขาดิดกับไอ้ตาบอด คนโง่ เป็นต้น

คุณค่าของนิทานพื้นบ้าน

๑. ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน อ่านเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด
๒. ให้แง่คิดในการดำเนินชีวิต เนื้อเรื่องของนิทานจะสอดแทรกคติธรรมหรือ
ลักษณะการดำเนินชีวิตหรือวิถีชีวิตของคนในสังคม สามารถนำไปปรับใช้
กับตนเอง หรือใช้เป็นเครื่องมือในการอบรมสั่งสอนคน
๓. ให้ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ เช่นขนบธรรมเนียมประเพณี ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ศาสนา
สังคมวิทยา และภาษา
๔. ก่อให้เกิดศิลปะแขนงต่าง ๆ เช่น วรรณคดี ละคร การแสดงพื้นบ้าน เป็นต้น

แบบฝึกทักษะที่ ๑

คำชี้แจง ๑. ให้นักเรียนอ่านนิทานที่กำหนดให้ต่อไปแล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

๒. คำถามมีทั้งหมด ๕ ข้อ ข้อละ ๑ คะแนน ใช้เวลาทำ ๑๐ นาที

นิทานเรื่องงานพิเศษ

นานมาแล้วที่หมู่บ้านชายทะเลมีสามภรรยาคนหนึ่งฐานะยากจนมาก ทั้งคู่มีลูกคนหนึ่งเป็นผู้หญิงชื่อชมพู สามภรรยาคนนี้เป็นชาวประมงจึงประกอบอาชีพด้วยการจับปลาขาย ชมพูไม่ชอบให้พ่อแม่ประกอบอาชีพนี้ เพราะตนเองมีนิสัยรักสัตว์ พ่อแม่รู้จักนิสัยของลูกสาวดีจึงไม่ให้ลูกสาวออกไปออกไปทำงานด้วย ชมพูช่วยพ่อแม่ทำงานบ้านและทำอาหารไว้ให้ วันหนึ่งสามภรรยาช่วยกันหาปลามาได้มากแต่นำไปขายไม่ทันเพราะใกล้ค่ำแล้ว ภรรยาปลาที่หามาได้เล่เนื้อไว้สำหรับทำปลาเค็มขายแล้วเหลือปลาตัวใหญ่ๆ ๔-๕ ตัวนำไปขังไว้ในตุ่มน้ำ ชมพูเห็นเช่นนั้นก็มีความสงสารปลาที่ขังไว้ เวลาเช้าหลังจากที่พ่อแม่ออกจากบ้านไปแล้ว ชมพูคิดจะช่วยชีวิตปลาจึงนำปลาที่ขังไว้เดินไปที่ชายทะเล ขณะที่กำลังเดินอยู่นั้นปลาตัวหนึ่งพูดกับชมพูว่า “ฉันจะให้ทองคำแก่เธอเป็นการตอบแทนเธอช่วยชีวิตฉันไว้” ชมพูตอบว่า “ฉันไม่อยากจะทองคำเปลี่ยนเป็นอย่างอื่นแทนได้ไหม” ปลาจึงพูดว่า เธออยากได้อะไรลองพูดมาก่อนถ้าให้ได้ฉันก็จะให้” ชมพูบอกกับปลาว่า “ฉันอยากได้งานพิเศษที่กินอาหารได้ตามต้องการตลอดไป” ปลาตอบว่า “ฉันจะลองไปหาดูก่อน”

เมื่อไปถึงทะเลชมพูจัดการปล่อยปลาทั้งหมดแล้วนั่งคอยอยู่ สักครู่หนึ่งปลาตัวนั้นก็คาบจานใบหนึ่งโผล่ขึ้นมาแล้ววางน้ำมาหาชมพู ปลาส่งจานให้แล้วพูดว่า “งานพิเศษที่กินอาหารได้ตลอดชีวิตนี้ไม่มี มีแต่จานใบนี้ที่กินอาหารได้เพียงสามปีเท่านั้น ถ้าหมดอายุแล้วก็จะกลายเป็นจานธรรมดา ใครๆก็ไม่สามารถใช้จานใบนี้ได้ นอกจากเธอเพียงผู้เดียวเท่านั้น” ชมพูรับจานมาด้วยความดีใจ พร้อมกับกล่าวขอบคุณปลาแล้วรีบกลับบ้าน

พอมาถึงบ้านชมพูลองนึกอาหารดี ๆ จากงานพิเศษก็ได้ตามที่ต้องการ ชมพูจึงนึกอาหารใส่จานเต็มจานทุกใบที่มีอยู่ในบ้าน ทั้งข้าว กับข้าวและขนมล้วนแต่อาหารดี ๆ ทั้งนั้น อาหารเหล่านี้ชมพูเตรียมเอาไว้ให้พ่อแม่เพื่อให้พ่อแม่แปลกใจ เวลาเย็นพ่อแม่กลับมาบ้านโดยไม่ได้ปลาเลย ทั้งคู่ปรึกษากันมาตลอดทางว่าทำอะไรจึงจะมีอาหารกิน เมื่อกลับมาถึงบ้านชมพูรีบกลับมารับพ่อแม่และเล่าเหตุการณ์ทั้งหมดให้พ่อแม่ฟัง ชมพูเริ่มทำมาหากินด้วยงานพิเศษเพราะรู้ว่ามีความเพียง ๓ ปีเท่านั้น ระยะเวลาชมพูนึกอาหารขึ้นมาแล้วนำไปขายในเมือง ภายหลังชมพูเปิดร้านอาหารของตนเองแล้วขายจนร่ำรวยมีเงินทองมากมาย เมื่อครบ ๓ ปี ชมพูได้แขวนจานใบนี้ที่ฝาผนังห้องรับแขกเพื่อเป็นที่ระลึกว่าตนเองร่ำรวยได้เพราะจานใบนี้

นิทานสนุกใหม่ครับ
เราไปทำแบบฝึกทักษะ
กันก่อนดีกว่านะครับ

๑. ชมพู่ช่วยงานพ่อแม่ด้วยวิธีใด
 - ก. ทำงานบ้าน
 - ข. ขายปลาเค็ม
 - ค. ทำงานรับจ้าง
 - ง. ขายปลาที่จับได้
๒. ในครั้งแรกปลาจะให้สิ่งใดแก่ชมพู่
 - ก. เงิน
 - ข. ทองคำ
 - ค. จานวิเศษ
 - ง. จานทองคำ
๓. เหตุใดชมพู่จึงใช้จานวิเศษได้เพียงคนเดียว
 - ก. เพราะปลามอบจานให้ชมพู่
 - ข. เพราะชมพู่เป็นคนทำอาหาร
 - ค. เพราะชมพู่เป็นผู้ปล่อยปลาไป
 - ง. เพราะปลาสั่งให้จานเชื่อฟังชมพู่
๔. จากการอ่านเรื่องนี้หลักการใดที่ควรนำไปใช้ในสังคมปัจจุบัน
 - ก. ความมีกตัญญูรู้คุณ
 - ข. การขยันทำมาหากิน
 - ค. ความเป็นคนรักสัตว์
 - ง. การช่วยแบ่งเบาภาระของพ่อแม่
๕. ข้อคิดของนิทานเรื่องนี้ตรงกับข้อใด
 - ก. พ่อแม่มักจะทำงานเลี้ยงลูกด้วยการทำบาป
 - ข. ปลาทะเลจะตอบแทนพระคุณผู้ช่วยชีวิตเสมอ
 - ค. ลูกที่จิตใจดีมีความกตัญญูจะได้รับความเจริญ
 - ง. การฆ่าสัตว์ตัดชีวิตจะทำให้ได้รับความลำบากอยู่เสมอ

ชื่อ เลขที่ ชั้น

แบบฝึกทักษะที่ ๒

คำชี้แจง อ่านนิทานเรื่องงานวิเศษแล้ว คิดวิเคราะห์และตอบคำถามให้ถูกต้อง

ใช้เวลาในการทำ ๑๐ นาที คะแนน ๑๐ คะแนน

๑. เพราะเหตุใดชมพูจึงไม่รับงานจากปลาแต่ของานที่นี้กอาหารได้ตามต้องการแทน

.....
.....

๒. เพราะเหตุใดเมื่อครบ ๓ ปี ตามที่ปลาทอก ชมพูจึงแขวนจานไว้ที่ข้างฝา

.....
.....

๓. เมื่อชมพูขายอาหารครบ ๓ ปี ชมพูจะขายอาหารต่อไปหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....

๔. จุดมุ่งหมายของผู้แต่งเรื่องงานวิเศษที่ต้องการให้ผู้อ่านทราบคือเรื่องใด

.....
.....

๕. นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้างจากการอ่านนิทานเรื่องนี้

.....
.....

แบบฝึกทักษะที่ ๓

คำชี้แจง ๑. ให้นักเรียนอ่านนิทานที่กำหนดให้ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

๒. คำถามมีทั้งหมด ๕ ข้อ ข้อละ ๑ คะแนน ใช้เวลาทำ ๕ นาที

นิทานเรื่อง นางเพ็ญ

ณ เมืองหนองเป็ดโพธิ์เวียง มีพระวรปิตตาเป็นผู้ครองนครและมีมเหสีนามว่า “นางจันทรา” ทั้งสองปกครองแผ่นดินโดยธรรม แต่ยังไม่ มีพระโอรสพระธิดาสักพระองค์ไว้เชยชม จนในคืนวันเพ็ญ พระจันทร์ทรงกลด พระนางจันทราได้ให้กำเนิดพระธิดา หน้าตาน่ารักงดงามดั่งดวงจันทร์ ได้ตั้งชื่อให้ว่า “เพ็ญ” วันเวลาผ่านไปจนองค์หญิงเพ็ญพระชนม์มายุได้ ๑๗ พรรษา มีรูปร่างหน้าตางดงามเป็นที่หลงใหลปรารถนาของชายทั้งหลาย กิตติศัพท์ความงามขององค์หญิงเพ็ญเป็นที่เลื่องลือไปทั่วทุกสารทิศ ข่าวไปถึงเมืองบางเมืองที่ปกครองอยู่ทางเหนือ มีท้าวคำสิงห์เป็นผู้ปกครองและนางเขียวค่อมเป็นมเหสี ทั้งสองมีพระโอรสหลายพระองค์แต่ที่โปรดที่สุดคือ เจ้าราชบุตร ผู้มีความสามารถและรูปร่างงดงาม ท้าวคำสิงห์ได้แต่งตั้งให้เป็นท้าวขัตติยะราช ปกครองแทน เมื่อท้าวขัตติยะราชทราบเรื่องราวขององค์หญิงเพ็ญจึงออกเดินทางเพื่อไปสู่ขอ

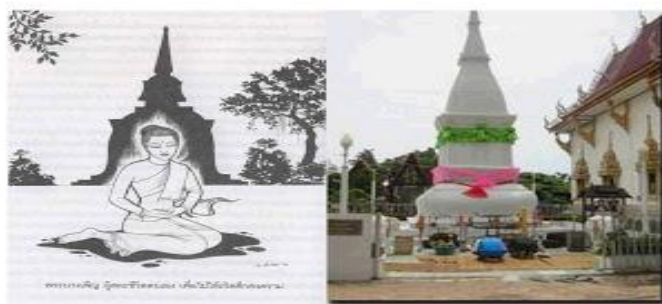
กล่าวถึงเมืองอีกเมืองหนึ่งชื่อเมืองภูเงินอยู่ทางหนองบัวลำภู มีเจ้าชายองค์หนึ่งชื่อ ท้าวไชยยะเสนะ หรือเชียงไชยยะเสนะ มีรูปร่างงดงามเช่นกัน ได้ครองราชย์ต่อจากบิดาอายุได้ ๒๑ พรรษา ก็ได้ออกเดินทางไปสู่ขอนางเพ็ญเช่นกัน

อีกเมืองหนึ่งคือ เมืองหนองหาน ท้าวสุริยนเป็นผู้ครองนคร มเหสีนามว่า นางสุชาดา มีโอรสนามว่า เจ้าเชยงาม รูปร่างงดงามไม่แพ้ใครเมื่ออายุได้ ๒๑ พรรษา ก็ได้ออกเดินทางไปสู่ขอนางเพ็ญเช่นเดียวกัน

ด้วยบุญกรรมทำให้เจ้าชายทั้งสามมาถึงเมืองหนองเป็ดโพธิ์เวียงพร้อมกัน ต่างลั่นวาจาออกมาพร้อมกันว่า “ถ้าตนทำการสู่ขอไม่สำเร็จ ก็จะทำศึกสงครามแย่งชิงเอาตัวเจ้าหญิงเพ็ญมาให้จงได้ จะไม่ยอมถอยทัพกลับไปมือเปล่าเป็นอันขาด”

พระวรปิตตาและมเหสีเกิดความยุ่งยากใจเป็นอย่างมากเพราะไม่ว่าจะตัดสินใจ ยกพระธิดาให้แก่ผู้ใดก็ย่อมก่อให้เกิดสงครามอย่างแน่นอน พระมเหสีได้พูดออกมาว่า “เจ้าชายเมืองใดมีอำนาจมากกว่า เราจะเลือกเจ้าชายเมืองนั้นให้เป็นราชบุตรเขย” องค์หญิงเพ็ญเกิดความรู้สึกไม่สบายใจและไม่พอใจในวิธีการตัดสินใจแบบนั้นของผู้เป็นพระมารดา เพราะอย่างไรเสียก็ต้องเกิดการนองเลือดและสูญเสียชีวิตมากมาย นางจึงยอมเสียสละชีวิตของตนเองแต่เพียง ผู้เดียว โดยการขอให้พระบิดาสั่งทหารสร้างพระธาตุมีโพรงข้างในและมีประตูปิดเปิดได้ เมื่อสร้างเสร็จองค์หญิงเพ็ญก็เข้าไปอยู่ในโพรงพระธาตุ ๗ วัน ๗ คืน โดยเตรียมข้าวปลาอาหารเข้าไปด้วย หากเจ้าชายไม่ยกทัพกลับก็จะไม่ยอมออกมาและด้วยความอยากเห็นหน้านางเพ็ญของเจ้าชายทั้งสาม เมื่อทราบเรื่องเจ้าชายทั้งสามพระองค์ก็พยายามทุกวิถีทางให้นางออกมาจากพระธาตุ แต่ก็ไม่สำเร็จ องค์หญิงเพ็ญแอบออกมาราบถูพระบิดา สั่งให้ทหารก่ออิฐปิดประตูทางเข้าออกพระธาตุอย่างถาวร นับแต่นั้นมานางก็ไม่ออกมาจากพระธาตุนั้นอีกเลย ก่อนที่องค์หญิงเพ็ญจะสิ้นชีวิตในพระธาตุ ได้สาปแช่งไว้ว่า “แต่ต่อไป คนทั้งหลายทั้งปวงที่อยู่ภายนอกและภายในเมืองหนองเป็ดโพธิ์เวียงขออย่าได้มีคนสนใจ จงเห็นเป็นเมืองเศร้าหมองเหมือนหัวใจของข้า” แล้วเจ้าชายทั้งสามก็ต้องเดินทางกลับยังนครของตน แต่ระหว่างทางเกิดเหตุอัศจรรย์เจ้าชายทั้งสามต้องสิ้นพระชนม์ระหว่างการเดินทาง

ปัจจุบันพระธาตุนางเพ็ญอยู่ที่ วัดเกาะแก้ว อ.เพ็ญ จ.อุดรธานี

๑. นิทานพื้นบ้านเรื่อง "นางเพ็ญ" สะท้อนให้เห็นเรื่องใด

- ก. คนทำดีต้องได้ดี
- ข. ความกตัญญูต่อบิดามารดา
- ค. ผู้ชนะเท่านั้นจึงจะได้ทุกอย่างมาครอง
- ง. การเสียสละชีวิตตนเพื่อให้คนหมู่มากปลอดภัย

๒. นางเพ็ญมีลักษณะนิสัยอย่างไร

- ก. รักตัวกลัวตาย
- ข. ไม่มีเหตุผลเอาแต่ใจตัวเอง
- ค. เสียสละชีวิตตนเพื่อคนหมู่มาก
- ง. เห็นแก่ตัวไม่กล้าพูดความจริงเพราะความกลัว

๓. นางเพ็ญได้ทำสิ่งใดเพื่อไม่ให้เกิดการรบกัน

- ก. เลือกพระโอรสที่ช่วยเหลือนตนเป็นคู่ครอง
- ข. เลือกพระราชโอรสที่รบเก่งที่สุดเป็นคู่ครอง
- ค. ออกมาขับไล่โอรสทั้งสามกลับไปประเทศของตน
- ง. เสียสละชีวิตตนโดยเข้าไปอยู่ในโพรงพระธาตุจนตายในที่สุด

๔. อะไรคือสาเหตุที่จะทำให้เจ้าชายทั้งสามรบกัน

- ก. อยากสมรสกับนางเพ็ญ
- ข. อยากได้สมบัติของนางเพ็ญ
- ค. อยากเป็นเจ้าเมืองที่นางเพ็ญอาศัยอยู่
- ง. เจ้าชายทั้งสามอยากแสดงความสามารถด้านการรบ

๕. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับคำกล่าวของนางจันทราที่ว่า “เจ้าชายเมืองใดมีอำนาจมากกว่า เราจะเลือกเจ้าชายเมืองนั้นให้เป็นราชบุตรเขย”

- ก. ไม่เห็นด้วย เพราะ การกล่าวเช่นนั้นจะทำให้เกิดสงครามได้
- ข. ไม่เห็นด้วย เพราะ เจ้าชายที่มีอำนาจมากนางเพ็ญอาจจะไม่ชอบก็ได้
- ค. เห็นด้วย เพราะ เจ้าชายที่มีอำนาจมากกว่าย่อมชนะและอยู่เหนือคนทั้งปวง
- ง. เห็นด้วย เพราะ เจ้าชายที่มีอำนาจมากกว่าย่อมดูแลให้คนอื่นมีความสุขได้

แบบฝึกทักษะที่ ๔

๑. ตัวละครใดในเรื่องควรได้รับการยกย่องมากที่สุด

.....

.....

.....

๒. เพราะเหตุใดนางเพ็ญจึงเข้าไปอยู่ในโพรงพระธาตุ

.....

.....

.....

๓. นางเพ็ญเห็นด้วยหรือไม่ที่มารดา กล่าวว่า “เจ้าชายเมืองใดมีอำนาจมากกว่าเราจะเลือกเจ้าชายเมืองนั้นเป็นราชบุตรเขย”

.....

.....

.....

๔. นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดใดเด่นชัดที่สุด

.....

.....

.....

๕. นักเรียนคิดว่าการกระทำของนางเพ็ญถูกต้องหรือไม่เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

แบบทดสอบหลังเรียน

แบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง การวิเคราะห์นิทาน

คำชี้แจง ๑. นักเรียนอ่านคำถามแล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดยทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในช่องอักษร ก ข ค ง

๒. ข้อสอบมีทั้งหมด ๑๐ ข้อ ใช้เวลา ๑๐ นาที

๑. นิทานพื้นบ้านมุ่งเน้นด้านใด

- ก. ให้ความรู้
- ข. มีคติสอนใจ
- ค. มีความบันเทิง
- ง. ค่านิยมที่ดี

๒. นิทานพื้นบ้านส่วนใหญ่มีความเป็นมาอย่างไร

- ก. เล่าสืบต่อกันมา
- ข. เขียนไว้ในใบลาน
- ค. เขียนไว้ตามผนังโบสถ์
- ง. เขียนเป็นเล่มเก็บไว้ในพิพิธภัณฑ

๓. อุษาบารส เป็นนิทานประเภทใด

- ก. นิทานตลก
- ข. นิทานวีรบุรุษ
- ค. นิทานปรัมปรา
- ง. นิทานประจำท้องถิ่น

๔. นิทานพื้นบ้านมีลักษณะอย่างไร

- ก. เป็นเรื่องเล่าของแต่ละหมู่บ้านที่เล่าต่อ ๆ กันมา
- ข. มีลักษณะเกี่ยวกับวีรบุรุษที่กล้าหาญเป็นตัวอย่างที่ดี
- ค. มีเทวดา นางฟ้าหรือวีรบุรุษมาเกี่ยวข้องและแทรกความรู้ความเชื่อ
- ง. แตกต่างกันไปตามสภาพท้องถิ่นแทรกความรู้ความเชื่อคติสอนใจไว้ทางอ้อม

๕. นิทานที่มักมีเทพดาหรือนางฟ้าเข้ามาเกี่ยวข้องกับด้วย เสมอเป็นนิทานประเภทใด

- ก. นิทานตลก
- ข. นิทานท้องถิ่น
- ค. นิทานปรัมปรา
- ง. นิทานวีรบุรุษ

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ ๖ - ๑๐

คนจี่เหนียวคนหนึ่งได้ขายทุกสิ่งที่เขามีและซื้อทองคำมาก่อนหนึ่ง ซึ่งเขานำมันไปฝังลงในหลุมที่อยู่ข้างกำแพงเก่า เขาเดินไปดูทุกวัน คนงานของเขาคนหนึ่งสังเกตเห็นว่าคนจี่เหนียวไปที่จุดนั้นอยู่เสมอ จึงตัดสินใจจับตาความเคลื่อนไหวของเขา ไม่นานคนงานก็พบความลับเรื่องสมบัติที่ซ่อนไว้ และเมื่อเขาลงไปก็พบก้อนทองคำและไข่มุกมันไป เมื่อคนจี่เหนียวมาดูอีกครั้งก็พบแต่หลุมว่างเปล่า เขาจึงเริ่มคิดถึงผมของตัวเองและคร่ำครวญเสียดังด้วยความเศร้าโศกเสียใจ เพื่อนบ้านเห็นเขาจมอยู่กับความเศร้าโศกและได้รับรู้ถึงสาเหตุ จึงกล่าวว่า "สวดมนต์เสียเถิด อย่าเสียใจไปเลย ท่านก็เอาหินใส่ไว้ในหลุมสิ แล้วคิดว่าทองคำยังวางอยู่ตรงนั้น มันก็ให้ผลเหมือนกับตอนที่ยังมีทองคำอยู่ อย่างไรก็ตามท่านก็เหมือนกับไม่มีมันอยู่แล้ว เพราะท่านไม่ได้นำมันมาใช้เลยสักนิด"

๖. นิทานเรื่องนี้ควรตั้งชื่อว่าอย่างไร

- ก. ทองคำที่หายไป
- ข. สมบัติคนจี่เหนียว
- ค. คนจี่เหนียวกับคนงาน
- ง. คนจี่เหนียวกับทองคำ

๗. นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดอย่างไร
- ก. การไวใจคนอื่นถือเป็นข้อผิดพลาด
 - ข. อย่าเก็บของมีค่าที่สามารถขโมยได้
 - ค. ให้รู้จักทำงานและประหยัดคอดอม
 - ง. การที่ไม่ได้ใช้ของที่มีก็เหมือนกับว่าไม่มีของสิ่งนั้น
๘. นักเรียนคิดว่าจะแก้ปัญหานี้ได้อย่างไร
- ก. เลือกคนดีมาเป็นคนงาน
 - ข. นำเงินที่มีไปใช้ประโยชน์ให้หมด
 - ค. จะเก็บทรัพย์สินไว้ที่ใดควรดูให้รอบครอบ
 - ง. ควรฝังลงไปใต้ดินให้ลึกคนงานจะได้ขุดหาไม่พบ
๙. นิทานเรื่องนี้จัดเป็นนิทานประเภทใด
- ก. นิทานอีสป
 - ข. นิทานปรัมปรา
 - ค. นิทานวีรบุรุษ
 - ง. นิทานท้องถิ่น
๑๐. จากนิทานข้างต้นเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก่อน
- ก. ชายคนหนึ่งขโมยทองคำของคนจีเหนียว
 - ข. คนจีเหนียวขุดหลุมแล้วซ่อนสมบัติของเขาไว้ใต้นั้น
 - ค. เพื่อนบ้านของคนจีเหนียวบอกเขาหาหินมาวางแทนทองคำ
 - ง. คนจีเหนียวตัดสินใจเปลี่ยนเงินที่มีอยู่ทั้งหมดเป็นก้อนทองคำ

กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑.				
๒.				
๓.				
๔.				
๕.				
๖.				
๗.				
๘.				
๙.				
๑๐.				

คะแนนเต็ม	
คะแนนที่ได้	

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

๑. ก
๒. ง
๓. ข
๔. ก
๕. ง
๖. ง
๗. ง
๘. ง
๙. ง
๑๐. ก

ได้คะแนนมากหรือน้อยอย่า
ตกใจนะคะ อ่านใบความรู้
แล้วทำแบบฝึกต่อไปเลยคะ

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

๑. ข
๒. ข
๓. ง
๔. ข
๕. ก
๖. ก
๗. ก
๘. ก
๙. ก
๑๐. ง

เป็นอย่างไรบ้างคะ ทำได้ไหม ถ้าไม่
ถูกไม่ต้องเสียใจนะคะ กลับไป
ศึกษาบทเรียนซ้ำอีกครั้งนะคะ

เฉลยแบบฝึกที่ ๑

๑. ชมพูช่วยงานพ่อแม่ด้วยวิธีใด
ก. ทำงานบ้าน
๒. ในครั้งแรกปลาจะให้สิ่งใดแก่ชมพู
ข. ทองคำ
๓. เหตุใดชมพูจึงใช้จานวิเศษได้เพียงคนเดียว
ก. เพราะปลามอบจานให้ชมพู
๔. จากการอ่านเรื่องนี้หลักการใดที่ควรนำไปใช้ในสังคมปัจจุบัน
ก. ความมีกตัญญูรู้คุณ
๕. ข้อคิดของนิทานเรื่องนี้ตรงกับข้อใด
ค. ลูกที่จิตใจดีมีความกตัญญูจะได้รับความเจริญ

เฉลยแบบฝึกที่ ๒

๑. ด้วยเหตุใดชมพูจึงไม่รับทองจากปลาแต่ขอจานที่นึ่งอาหารได้ตามต้องการแทน

ตอบ เพราะถ้าได้ทองคำมาไม่นานก็หมดแต่ถ้าได้จานวิเศษที่สามารถนึ่งอาหารได้ตามต้องการก็จะมีกินตลอดไปและสามารถนำไปขายได้อีกด้วย

๒. ด้วยเหตุใดเมื่อครบ ๓ ปี ตามอายุของจานที่ปลาบอก ชมพูจึงแขวนจานไว้ที่ข้างฝา

ตอบ เพราะได้เห็นความกตัญญูที่ชมพูมีต่อจาน ถึงแม้ว่าไม่ใช่บุคคลแต่เพราะมีจานใบนี้จึงทำให้ครอบครัวของชมพูอยู่อย่างสุขสบาย มีฐานะร่ำรวย

๓. เมื่อชมพูขายอาหารครบ ๓ ปี ชมพู จะขายอาหารต่อไปหรือไม่ เพราะเหตุใด

ตอบ ขายต่อ เพราะ เวลา ๓ ปีที่ชมพูขายอาหาร มีลูกค้าอุดหนุนมากมาย หากชมพูพยายามฝึกทำอาหารให้อร่อยและทำขาย ก็คงขายดีเช่นเดิม

๔. จดมุ่งหมายของผู้แต่งเรื่องจานวิเศษที่ต้องการให้ผู้อ่านทราบคือเรื่องใด

ตอบ ๑. ความเป็นผู้มี ความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ ทั้งพ่อแม่และสิ่งของ เพราะชมพูระลึกถึงพระคุณของจานและให้ความสำคัญไปแขวนไว้ที่ข้างฝา

๒. รู้จักขยันทำมาหากิน เพราะ ชมพูนำอาหารที่นึ่งได้ไปขายจนร่ำรวย

๕. นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้างจากการอ่านนิทานเรื่องนี้

ตอบ ๑. คนทำดีย่อมได้รับผลดีตอบแทน

๒. ควรรู้จักกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ

๓. ควรรู้จักช่วยพ่อแม่ทำงาน

เฉลยแบบฝึกที่ ๓

๑. นิทานพื้นบ้านเรื่อง "นางเพ็ญ" สะท้อนให้เห็นเรื่องใด
 ง. การเสียสละชีวิตตนเพื่อให้คนหนุ่มมากปลอดภัย
๒. นางเพ็ญมีลักษณะนิสัยอย่างไร
 ก. กล้าหาญเสียสละชีวิตตนเพื่อคนหนุ่มมาก
๓. นางเพ็ญได้ทำสิ่งใดเพื่อไม่ให้เกิดการรบกัน
 ง. เสียสละชีวิตตนโดยเข้าไปอยู่ในโพรงพระธาตุจนตายในที่สุด
๔. อะไรคือสาเหตุที่จะทำให้เจ้าชายทั้งสามรบกัน
 ก. อยากสมรสกับนางเพ็ญ
๕. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับคำกล่าวของนางจันทราที่ว่า “เจ้าชายเมืองใดมีอำนาจมากกว่า เราจะเลือกเจ้าชายเมืองนั้นให้เป็นราชบุตรเขย”
 ก. ไม่เห็นด้วย เพราะ การกล่าวเช่นนี้จะทำให้เกิดสงครามได้

เฉลยแบบฝึกที่ ๔

๑. ตัวละครใดในเรื่องควรได้รับการยกย่องมากที่สุด

ตอบ นางเพ็ญ เพราะ นางเพ็ญยอมสละชีวิตตนเพื่อให้อันอื่นปลอดภัย โดยเข้าไปอยู่ใน
โพรงพระธาตุไม่ยอมออกมาให้เจ้าชายเมืองอื่นพบจะได้ไม่ต้องรบกัน

๒. เพราะเหตุใดนางเพ็ญจึงเข้าไปอยู่ในโพรงพระธาตุ

ตอบ เพราะคิดว่าตนเองเป็นสาเหตุให้เกิดสงครามในครั้งนี้ ถ้าตนไม่ยอมออกมาจาก
โพรงพระธาตุ เจ้าชายเมืองอื่นๆก็ไม่ต้องต่อสู้เพื่อแย่งตน

๓. นางเพ็ญเห็นด้วยหรือไม่ที่มารดา กล่าวว่า “เจ้าชายเมืองใดมีอำนาจมากกว่า เราจะเลือกเจ้าชาย
เมืองนั้นให้เป็นราชบุตรเขย”

ตอบ ไม่เห็นด้วยเพราะการพูดแบบนี้จะก่อให้เกิดสงคราม ผู้คนจะล้มตายเป็นจำนวนมาก

๔. นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดใดเด่นชัดที่สุด

ตอบ การเสียสละชีวิตตนเพื่อให้อันอื่นปลอดภัย

๕. นักเรียนคิดว่าการกระทำของนางเพ็ญถูกต้องหรือไม่เพราะเหตุใด

ตอบ ถูกต้อง เพราะถ้านางเพ็ญออกมาและเลือกเจ้าชายคนใดคนหนึ่งอาจจะทำให้เกิด
สงครามและมีคนตายมากกว่านี้

บรรณานุกรม

- กำชัย ทองหล่อ. หลักภาษาไทย. กรุงเทพฯ. รวมสาสน์ (๑๕๗๗), ๒๕๕๐.
- ทวีศักดิ์ หงสาภินันท์. ภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ลองไลต์, ๒๕๔๗.
- ธนศ ขำเกิด. องค์การแห่งการเรียนรู้. วารสารวิชาการ. ๑ (๕): ๒๘ – ๓๑; กันยายน ๒๕๔๑.
- พวงเล็ก อุดระ. คู่มือการเขียนคำภาษาไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, ๒๕๕๓.
- ยิ่งลักษณ์ งามดี. พจนานุกรมคำศัพท์ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑. กรุงเทพฯ : อักษรพัฒน, ๒๕๔๖.
- วัชร ฐวรธรรม. แบบฝึกภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ. องค์การการค้าสุราษฎร์, ๒๕๔๕
- วิไลลักษณ์ จุราหะวงศ์. วรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ที่พูดโดยคนไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓. ๒๗๒ หน้า. (วพ ๑๑๗๒๑๗)
- สุวิทย์ มูลคำ. กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์. พิมพ์ครั้งที่ ๔, กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์, ๒๕๔๓
- เสนีย์ วิลาวรรณและคณะ. แบบฝึกทักษะภาษาไทย ชุดพัฒนาทักษะทางภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เล่ม ๒. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, ๒๕๔๗.

ประวัติผู้จัดทำ

ชื่อ นางมานิตา คอนพลก้อม

เกิด ๘ กันยายน ๒๕๑๕

ที่อยู่ปัจจุบัน ๑๔๖ หมู่ ๓ บ้านกุดเซ้ง ตำบลข้าวสาร อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

การศึกษา การศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนบ้านข้าวสาร พ.ศ. ๒๕๓๓

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนบ้านผือพิทยาสรรค์ พ.ศ. ๒๕๓๗

การศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏอุดรธานี พ.ศ. ๒๕๔๑

เริ่มรับราชการ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๗

ตำแหน่งปัจจุบัน ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนบ้านผือพิทยาสรรค์

อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๐

www.kroobannok.com